

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/196-279 /295

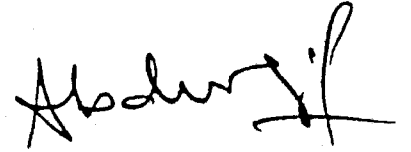
Ankara

13 / 1 / 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Abdullah GÜL
Başbakan

Eki :
Liste

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali E	Plan ve Bütçe
Emri	Diğerleri
Tarih	20.1.2003 - 1/4/9
M. Md.	ACB B.
BAŞKAN	

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-46 / 1937

Ankara

2714 / 2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 6/3/2000 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T.C. M. M. BAŞKANLIĞI	
Baş. Kom.	Plan ve Bütçe
E. Kom.	Dışişleri
Tarih	3.5.2000-1/671
K. Md.	K.D. Baş. Md. 8/5
BAŞKAN	M. Bulut

Yatırımların Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının ana amacı, taraf ülkelerin arasında sermaye ve teknoloji akımını teşvik ve ilgili ülkenin hukuk düzeni içinde yatırımların nasıl korunduğunu tespit etmektir.

Bilindiği üzere, genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasında; ülke müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, yabancı sermaye ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ülke ekonomisinin dünya ekonomisi ile entegre edilmesi bulunmaktadır.

Bu çerçeve içinde, ülkemizde yatırım yapan yerli ve yabancı sermayenin çalışma esaslarını belirlemek ve teşvik etmek amacıyla Yüce Meclisimiz tarafından kabul edilen çeşitli kanunlara paralel olarak, yatırım ve ticari ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu cihetle bir potansiyel görülen ülkelerle, 1961 yılında başlatılan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının imzalanması hızlandırılmış ve şimdiye kadar elli beş ülkeyle anılan anlaşma imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti arasında sermaye ve teknoloji akımını hızlandırmak amacıyla imzalanan, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının esasları şöyle özetlenebilir:

1. Türkiye ve Hindistan'da uygulanan yabancı sermaye ve kambiyo mevzuatına açıklık kazandırmak ve karşılıklı tanıtılmasına imkan vermek,
2. Türkiye ve Hindistan'da yabancı sermayenin kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek ve
3. Her iki ülkede, özel teşebbüsle devlet arasında çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmektir.

Daha istikrarlı bir yatırım ortamının tesisini öngören bu Anlaşmayla birlikte iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Şu anda ülkemizde Hindistan menşeli sermayeye sahip bulunan 7 adet firma mevcut olup, bu firmalar içindeki Hindistan menşeli sermayenin toplam tutarı 150.233 milyon TL dir. (Ülkemize giren toplam sermaye içindeki payı % 0.02) Hindistan'da ise ülkemiz menşeli herhangi bir yatırım bulunmamaktadır. Ülkemiz ile Hindistan arasındaki ticaret hacmi, son yedi yıllık dönem içinde artarak 1999 yılında 301,932 milyon dolara ulaşmıştır. 1999 yılında Hindistan'a ihracatımız 108,759 milyon dolar (başlıca ihraç kalemleri: nohut, sıcak mamul demir-çelik rulo, disodyum tetraborat), bu ülkeden ithalatımız ise 193,173 milyon dolara (başlıca ithal kalemleri: sentetik devamsız liflerden iplikler, pamuk ipliği, jüt ile biriki kabuğundan iplikler, reaktif boyalar) ulaşmıştır. Bu Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken, ilgili ülkelere yeni herhangi bir yük getirmemektedir.

Anlaşma Maddelerinin Gerekçeleri

Madde 1- Bu maddede, Anlaşma metni içinde sık sık sözü edilen yatırımcı, yatırım, hasılatlar ve ülke terimlerinin tanımları yapılmaktadır. Özellikle "yatırım" tanımı 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu'na paralellik sağlanarak hazırlanmıştır.

Madde 2- Bu maddeye göre, Taraflardan her biri diğer Taraf yatırımcılarının yatırımlarına ve ilgili faaliyetlerine En Ziyade Müsaadeye Mazhar Millet Prensibine uygun olarak izin verecektir. Ayrıca, Tarafların diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına; hangisi daha elverişli ise; Milli Muamele ve En Ziyade Müsaadeye Mazhar Millet prensiplerine uygun bir muamele uygulayacağı belirtilmektedir. Ancak, herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına uluslararası anlaşmalarla sağlanan özel avantajlar, vergilendirme ile ilgili olarak yapılan karşılıklı düzenlemeler veya oluşturulan gümrük birlikleri, ekonomik birlikler ya da benzer kuruluşlar çerçevesinde tanınan ayrıcalıklar, En Ziyade Mazhar Prensibine istisna teşkil etmektedir.

Madde 3- Bu madde, T.C. Anayasası'nda yer alan kamulaştırma ve devletleştirme konularını kapsamakta ve hangi şartlarda bu işlemlerin gerçekleştirilebileceği belirtilmektedir. Bu şartlar; kamulaştırmanın kamu yararı amacıyla yapılması ve yürürlükteki mevzuat uyarınca eşitlik ilkesinin gözetilmesi ile yeterli ve etkin bir tazminat ödemesinin yapılmasıdır. Ayrıca, bu maddenin son paragrafında ev sahibi ülkede savaş, silahlı çatışma, ihtilal, ayaklanma, isyan veya kargaşa çıkması halinde diğer Akit Taraf yatırımcılarının uğrayabilecekleri zararların tazmini ile ilgili olarak, zarara uğrayan Akit Taraf yatırımcılarına uygulanacak muamelede Milli Muamele ve En Ziyade Müsaadeye Mazhar Millet Prensibinin gözetilmesi hükmü getirilmektedir.

Madde 4- Sermaye ve gelirlerin transferini düzenleyen bu maddede, bir yatırımla ilgili bütün transferlerin serbestçe kullanılan herhangi bir konvertibl para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden ve gecikme olmaksızın gerçekleştirilmesine Akit Taraflarca izin verileceği belirtilmektedir. Transferlerin serbestçe kullanılan bir para birimiyle ve transfer tarihinde geçerli olan döviz kuru üzerinden yapılması hükmü kambiyo mevzuatımıza uygun olarak düzenlenmiştir.

Madde 5- Bu maddede, Akit Taraflardan birinin ülkesinde yapılmış olan yatırımın, yatırımcının ülkesinde sigorta edilmiş olması halinde sigortalayanın yatırımcının haklarına halefiyeti prensibi getirilmektedir.

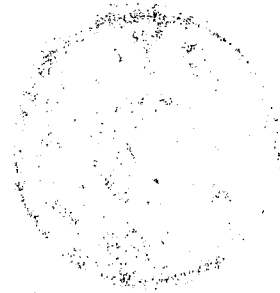
Madde 6- Bu maddede bir Taraf ile diğer bir Tarafın yatırımcısı arasında çıkabilecek yatırım uyuşmazlıklarının çözüm yolları düzenlenmektedir. Öngörülen prosedüre göre, uyuşmazlık öncelikle karşılıklı görüşmeler yoluyla çözümlenmeye çalışılacak, altı ay içinde çözüme ulaşılamazsa; yatırımcı uyuşmazlığı, uyuşmazlığa taraf olan Tarafın adli mahkemelerine götürebilecek veya uluslararası tahkime başvurma hakkını kullanabilecektir. Söz konusu uyuşmazlık, her iki Tarafın da üye olması halinde Washington'da 18.3.1965 tarihinde imzaya açılan, Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi Çerçevesinde, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID), karşılıklı rıza ile Uzlaştırma, Tahkim ve Delil Toplanması İşlemlerinin İdaresi için İlave İmkan'a veya Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesine (UNCITRAL) sunulabilecektir.

Madde 7- Bu madde ile Anlaşmanın uygulama ve yorumundan dolayı Taraflar arasından doğabilecek uyuşmazlıkların çözüm yolları düzenlenmiş, doğrudan ve anlamlı müzakerelere ağırlık verilmiştir. Uyuşmazlığın müzakereler yoluyla çözümlenememesi halinde başvurulacak tahkim mekanizması ile bağlayıcı ve nihai karar süreci de bu maddede tanımlanmaktadır.

Madde 8- Bu maddede bütün yatırımların, bu gibi yatırımların yapıldığı Tarafın ülkesinde yürürlükte olan kanunlara tabi olacağı belirtilmekte ve işbu Anlaşma'daki hiç bir maddenin Taraflardan birinin güvenliğinin sağlanmasını gerektiren çok acil durumlarda harekete geçerek, ayrımcı olmayacak şekilde tedbirler almasına engel olamayacağı açıklanmaktadır.

Madde 9- Bu madde ile yatırımlar açısından işbu Anlaşma'dan daha lehte hükümler taşıyan her türlü düzenlemenin, daha lehte olduğu ölçüye kadar işbu Anlaşmaya üstün geleceği belirtilmektedir.

Madde 10- Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ve yürürlük süresine ilişkin esaslar bu maddede düzenlenmektedir.

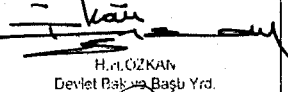
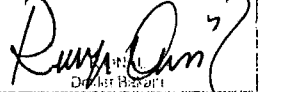
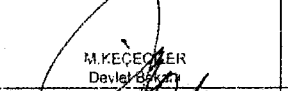
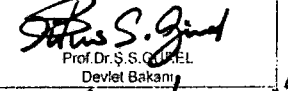
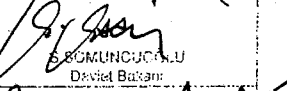
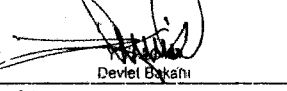
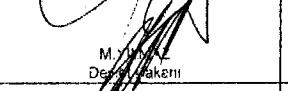
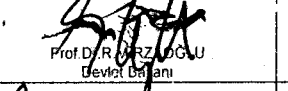
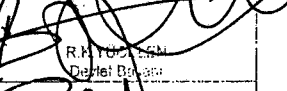
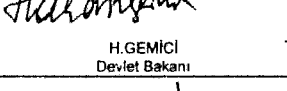
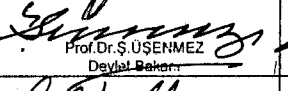
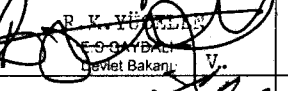
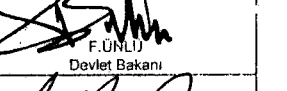
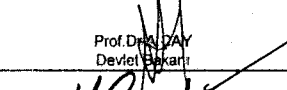
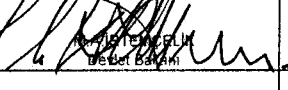
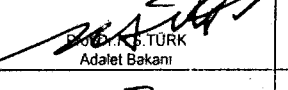
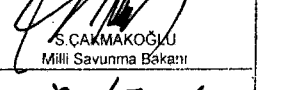
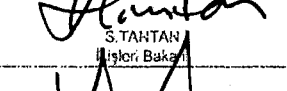
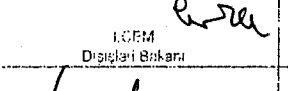
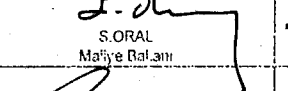
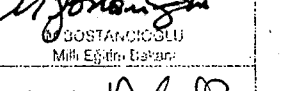
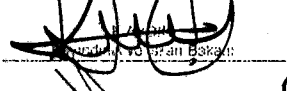
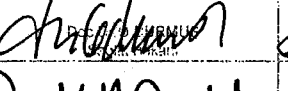
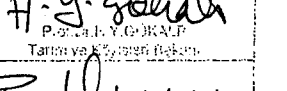
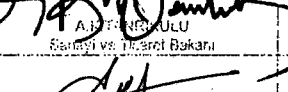
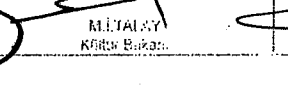
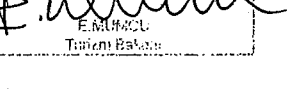
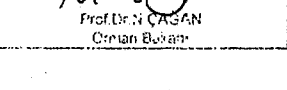
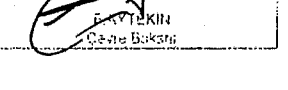
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HİNDİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDA YATIRIMLARIN
KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- 17 Eylül 1998 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

 D. BAĞÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. R. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. C. ERŞÜMER Eğ. ve Tab. K. B. Bak. ve Başb. Yrd.	 R. Y. DİN Orman Bakanı
 F. Y. GÖKALP Devlet Bakanı V.	 M. KEÇECİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. S. GÖREL Devlet Bakanı	 S. SOMUNCIOĞLU Devlet Bakanı
 M. Y. KAZAN Devlet Bakanı	 M. Y. KAZAN Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. ERZÜNGÜ Devlet Bakanı	 R. Y. DİN Devlet Bakanı
 H. GEMİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 R. Y. DİN Devlet Bakanı V.	 F. UNLU Devlet Bakanı
 Prof. Dr. A. ZAY Devlet Bakanı	 M. Y. KAZAN Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. TÜRK Adalet Bakanı	 S. ÇAKMAKOĞLU Millî Savunma Bakanı
 S. TANTAN Dışişleri Bakanı	 L. DEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCIOĞLU Millî Eğitim Bakanı
 M. Y. KAZAN Devlet Bakanı V.	 M. Y. KAZAN Devlet Bakanı	 M. Y. KAZAN Devlet Bakanı	 H. Y. GÖKALP Tarım ve Köylere İşleri Bakanı
 M. Y. KAZAN Devlet Bakanı	 A. Y. KAZAN Devlet Bakanı	 M. Y. KAZAN Devlet Bakanı	 E. Y. KAZAN Devlet Bakanı
 Prof. Dr. N. ÇAĞAN Cemiyet Bakanı	 E. Y. KAZAN Devlet Bakanı	 M. Y. KAZAN Devlet Bakanı	 E. Y. KAZAN Devlet Bakanı

aynen

14

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
HİNDİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti ve Hindistan Cumhuriyeti ; (bundan sonra Taraflar olarak anılacaktır.)

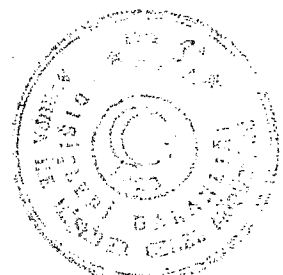
Özellikle, bir Taraf yatırımcılarının, diğer Tarafın ülkesinde yapacakları yatırımlarla ilgili olmak üzere aralarındaki ekonomik işbirliğini arttırma arzusu ile ;

Anılan yatırımların tabi olacağı uygulamalara ilişkin bir anlaşmanın akdinin , sermaye ve teknoloji akımı ile Tarafların ekonomik gelişimini teşvik edeceğini kabul ederek ;

İstikrarlı bir yatırım ortamı meydana getirmek ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere, yatırımların adil ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulmasının gerektiği hususunda mutabık kalarak ve

Yatırımların teşviki ve karşılıklı korunması ile ilgili bir anlaşmanın yapılması kararıyla,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

Tanımlar ve Anlaşma'nın Kapsamı

15

İşbu Anlaşmada :

1. "Yatırımcı" terimi :

- (a) Taraflardan her birinin yürürlükteki hukukuna göre vatandaşı sayılan gerçek kişileri,
- (b) kuruluşlar, firmalar veya iş ortaklıklarını da kapsayacak şekilde Taraflardan her birinin yürürlükteki hukuku çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş ve bu Tarafın ülkesinde önemli iş faaliyetlerine girişmiş bulunan şirketleri ifade eder.

2. "Yatırım" terimi, yatırımın yapıldığı Tarafın kanun ve nizamlarına uygun olarak, bu gibi bir yatırımın biçimindeki değişiklikleri de içerecek şekilde kurulmuş veya edinilmiş her türlü malvarlığını ifade eder ve özellikle bunlarla kısıtlı olmayacak şekilde, aşağıdakileri kapsar :

- (a) hisse senetleri, sermaye hisseleri ya da şirketlere iştirakin diğer şekilleri ;
- (b) yeniden yatırımda kullanılan gelirler , para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar;
- (c) taşınır ve taşınmaz mallar , aynı zamanda sözkonusu malın bulunduğu Tarafın kanun ve nizamlarına uygun olarak tanımlandığı şekilde ipotek, tedbir, rehin ve diğer benzer haklar gibi diğer haklar;
- (d) Tarafların ilgili kanunlarına uygun olacak şekilde fikri mülkiyet hakları, peştemaliye, teknik prosesler ve know-how ;
- (a) doğal kaynaklarla ilgili imtiyazları da içerecek şekilde, kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

3. "Yatırım" terimi işbu Anlaşma'nın yürürlüğe giriş tarihinde mevcut bulunan tüm yatırımlar yanında bundan sonra yapılan veya edinilenleri de kapsar.

4. "Hasılatlar" terimi, bir yatırımdan elde edilen ve özellikle ancak sınırlı olmayacak şekilde kar, faiz ve temettüleri ifade eder.

5. (a) "Türkiye" terimi, Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesini, aynı zamanda Uluslararası Hukuk'a uygun olarak üzerinde egemenlik haklarını ve yargılamı haklarını kullanmaya yetkili olduğu deniz alanlarını ifade eder.

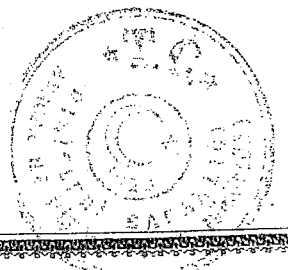

16
(b) "Hindistan" terimi, Hindistan Cumhuriyeti'nin ülkesini ifade eder ve karasuları ve üzerindeki hava sahası yanında Uluslararası Hukuk'a uygun olarak Hindistan'ın egemenlik haklarına, diğer haklara ve yargılama hakkına sahip olduğu diğer deniz alanlarını da içerir.

MADDE II

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Taraf diğer Tarafın yatırımcılarını kendi ülkesinde yatırım yapması için teşvik edecek ve elverişli koşullar yaratacak ve bu gibi yatırımlara herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayan koşullarda , kendi kanun ve nizamlarına uygun olarak muamele edecektir.
2. Her bir Taraf, gerçekleştirilmiş olan bu yatırımlara ; kendi yatırımcılarının ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına, benzer durumda uygulanandan, hangisi daha elverişli ise , daha az elverişli olmayan bir muamele uygulanmasını sağlayacaktır.
3. Tarafların ülkelerine vatandaş olmayanların girmesi, kalması ve istihdam edilmesi ile ilgili kanun ve nizamlarına uygun olarak;
 - (a) Taraflardan her biri, kendi ülkesindeki bir yatırımın faaliyete geçmesi ile ilgili olarak önemli düzeyde sermaye ve diğer şekillerde kaynak aktarmayı taahhüt eden veya taahhüt etme aşamasında olan diğer Taraf vatandaşları veya onların istihdam ettikleri kişilerin; kuruluş, geliştirme, idare ve danışmanlık maksadıyla ülkesine girmelerine ve ikamet etmelerine izin verecektir.
 - (b) Taraflardan birinin yürürlükteki kanun ve nizamları çerçevesinde yasal olarak kurulan ve diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımı olan şirketlere, kendi seçtikleri üst düzey idari ve teknik personeli, milliyetleri ne olursa olsun istihdam etmelerine izin verilecektir.
4. İşbu Maddenin hükümleri ,bir Tarafın diğer Tarafın yatırımcılarına, birinci Tarafın sağlayabileceği herhangi bir muamele, tercih veya ayrıcalığın yararını sunmaya yükümlü olduğu anlamında yorumlanmayacaktır:
 - (a) Taraflardan herhangi birinin taraf olduğu veya olabileceği bir gümrük birliği , ortak pazar, serbest ticaret bölgesi, parasal birlik veya bu gibi birlikleri kuran benzeri uluslararası anlaşmalar veya uluslararası işbirliğinin diğer biçimleri.
 - (b) tamamen veya kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir düzenleme veya uluslararası anlaşma.

MADDE III

Kamulaştırma ve Tazminat

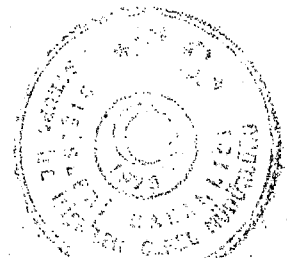
1. Yatırımlar , kamu yararı amacıyla , ayrımcı olmayacak biçimde, uygun ve adil tazminat ödenerek ve yürürlükteki hukuka ve işbu Anlaşmanın II'inci Maddesi'nde belirtilen genel ilkelere uygun olarak yapılan işlemler dışında kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek ve doğrudan ve dolaylı olarak benzeri etkileri yaratan uygulamalara (bundan sonra "kamulaştırma" olarak anılacaktır.) maruz kalmayacaktır.
2. Tazminat kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin uygulanmasından veya kamunun bilgisine sunulmadan önceki gerçek pazar değerine eşit olacaktır. Bu (Tazminat) ödeme tarihine kadar, cari bir oran üzerinden faiz içerecektir. Tazminat gecikme olmaksızın ödenecek , etkin bir biçimde gerçekleştirilebilir ve 4'üncü Madde'nin 2'inci paragrafında tanımlandığı gibi serbestçe transfer edilebilir olacaktır.
3. Yatırımları; savaş, ayaklanma, iç karışıklıklar veya diğer benzer olaylar nedeniyle diğer Tarafın ülkesinde zarara uğrayan Taraflardan birinin yatırımcıları, diğer Tarafça, söz konusu zararların karşılanması bakımından kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına gösterdiği muameleden daha az elverişli olmamak kaydıyla, hangisi en elverişli ise o muameleye tabi tutulacaktır.

MADDE IV

Ülkesine İade ve Transfer

Her bir Taraf, bir yatırım ile ilgili bütün transferlerin kendi ülkesinden içeriye ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına izin verecektir. Bu tür transferler aşağıdakileri içerir:

- (a) gelirler;
- (b) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar;
- (c) Madde III çerçevesinde ödenecek tazminatlar;
- (d) yatırımlarla ilgili kredilerden kaynaklanan ana para ve faiz ödemeleri;

18

(e) diğerk Tarafın ÷lkesinde, bir yatırımla ilgili uygun çalışma izinlerini almış olan bir Tarafın vatandaşlarının aldıkları maaş, ücret ve diğerk gelirleri;

(f) bir yatırım uyuşmazlığından doğan ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Tarafça kararlařtırılmadıķa, transferler, yatırımın yapılmış olduğu para birimi veya herhangi bir konvertibl para birimiyle ve transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden yapılacaktır.

MADDE V

Halefiyet

1. Eğer bir Taraf yatırımcısının yatırımı , ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigorta edilmişse ve sigortalayan bu gibi yatırımcılara, işbu Anlaşma kapsamındaki talepleri ile ilgili olarak ödeme yapmışsa, sigortalayanın ilgili sigorta anlaşmasının şartlarından ileri gelen her türlü halefiyeti diğerk Tarafça tanınacaktır.
2. Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.
3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar , işbu Anlaşmanın VI. Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

MADDE VI

Bir Taraf ile Diğerk Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflardan biri ile diğerk Tarafın bir yatırımcısı arasında , o yatırımcının yatırımıyla ilgili olarak çıkan uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırıma ev sahipliği yapan Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilecektir. Yatırımcı ile ilgili Taraf bu uyuşmazlıkları, mümkün olduğunca iyi niyetle, karşılıklı görüşme ve müzakereler yoluyla çözümlemeye çalışacaklardır.
2. Eğer uyuşmazlıklar , birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde bu yolla çözülemezse, bundan sonra başka bir şekilde sözedilmedikçe, yatırımcının tercihi üzerine aşağıdaki mercilere sunulabilir:

(a) karar için, sözkonusu yatırımı kabul etmiş olan Tarafın hukukuna uygun olarak, bu Tarafın adli, veya diğer yetkili mercilerine; veya

(b) uluslararası tahkime ilişkin olarak:

(i) Taraflardan her ikisinin de Sözleşmeye taraf olmaları halinde Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi'ne göre Yatırım Uyuşmazlıkları Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID)

(ii) karşılıklı rıza ile, Uzlaştırma, Tahkim ve Delil Toplanması İşlemlerinin İdaresi için İlave İmkan

(iii) aşağıdaki değişikliklere tabi olarak, Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi (UNCITRAL)

- Kuralların 7. Maddesine göre atama mercii Uluslararası Adalet Divanı'nın Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olmayan Başkanı, Başkan Yardımcısı veya en kıdemli hâkimi olacaktır. Üçüncü hakem, Taraflardan birinin vatandaşı olmayacaktır.
- Taraflar kendi hakemlerini iki ay içinde atayacaklardır.
- Tahkim Kararı işbu Anlaşmanın hükümlerine uygun olarak alınacaktır.
- Tahkim Heyeti Taraflardan birinin talebi üzerine kararın temellerini belirtecek ve gerekçelerini bildirecektir.

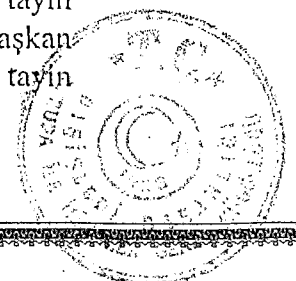
3. Tahkim kararı; uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Taraf verilen kararı milli hukuku çerçevesinde yerine getirecektir.

MADDE VII

Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflar; İşbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanması ile ilgili her türlü uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde, çabuk ve adil çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Taraflar bu tür çözümlere ulaşmak için doğrudan ve anlamlı görüşmeler yapmayı kabul ederler. Eğer Taraflar, aralarında uyuşmazlıkların başladığı tarihten itibaren altı ay içinde bu yöntemle uzlaşmaya varamazlarsa, uyuşmazlıklar herhangi bir Tarafın talebi üzerine, üç üyeli bir tahkim heyetine götürülebilir.

2. Her bir Taraf talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem, üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Taraflardan biri belirlenen süre içinde bir hakem tayin

edemezse, diğer Taraf, Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir.

3. Eğer iki hakem, atanmalarından itibaren iki ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa; Heyet Başkanı, Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.
4. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı , işbu Maddenin (2) inci ve (3)üncü paragraflarında belirtilen hallerde görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahış Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır ve Başkan Yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonursa veya Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli divan üyesi tarafından yapılacaktır.
5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanı'nın seçildiği tarihten itibaren üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaktır. Böyle bir Anlaşmanın olmaması halinde , Tahkim Heyeti , uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan talep edecektir.
6. Aksi kararlaştırılmadıkça , Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Heyeti- hangisi daha sonra gerçekleşirse- son beyanlardan veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki ay içinde karara varacaktır. Tahkim Heyeti nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.
7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.
8. Eğer bir uyuşmazlık , işbu Anlaşmanın VII. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuş ve hala orada çözüm beklemekte ise, aynı uyuşmazlık işbu madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmayacaktır. Bu, her iki Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE VIII

Uygulanabilir Kanunlar

1. İşbu Anlaşma'da başka bir şekilde belirtilmesinin dışında, bütün yatırımlar, bu gibi yatırımların yapıldığı Tarafın ülkesinde yürürlükte olan kanunlar tarafından yönetilecektir.
2. İşbu Madde'nin 1. paragrafına rağmen, İşbu Anlaşma'daki hiçbir şey evsahibi Tarafın; kendi kanunlarının normal, makul ve ayrımcı olmayan uygulaması

71
çerçevesinde, zorunlu güvenlik menfaatlerinin korunması için veya çok şiddetli acil durumlarda harekete geçmesini engellemez.

MADDE IX

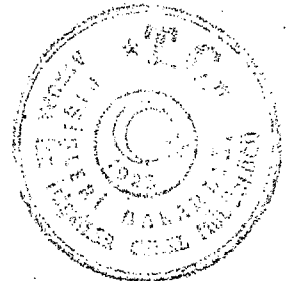
Diğer Kuralların Uygulanması

Eğer Taraflardan birinin hukuk kuralları veya uluslararası hukukun altında şu anda mevcut bulunan veya mevcut Anlaşmaya ek olarak bundan sonra Taraflar arasında tesis edilen yükümlülükler diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına işbu Anlaşma ile sağlanandan daha elverişli genel veya özel bir muamele sağlayan kurallar içeriyorsa, bu gibi kurallar daha lehte oldukları ölçüye kadar işbu Anlaşmaya üstün gelirler.

MADDE X

Yürürlüğe Girme

1. İşbu Anlaşma, onay belgelerinin değişiminin tamamlandığı tarihte yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir süre için yürürlükte kalacak ve bu Madde'nin 2'inci paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır. İşbu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinden sonra yapılan veya gerçekleşen yatırımlar yanında yürürlüğe giriş tarihinde mevcut olan yatırımlara da uygulanacaktır. Bununla birlikte, işbu Anlaşma yürürlüğe girişinden önce ortaya çıkan anlaşmazlıklara uygulanmayacaktır.
2. Taraflardan her biri yazılı olarak diğer Tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirebilir.
3. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Taraflardan her birinin diğer Tarafa değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir.
4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın diğer bütün Maddelerinin hükümleri, söz konusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Bu Anlaşmayı Tarafların tam yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamışlardır.
.....Ankara.....'da.....17.Eylül.1998.....tarihinde Türkçe ve İngilizce
dillerinde, hepsi de aynı derecede geçerli olarak akdedilmiştir.

Yorumda farklılık halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

1. G. G. G.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

[Signature]

HİNDİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

— 0 —

